

M A G Y A R K U R I R.

Indült Bécsből, Kedden, Julius' 25-dikén, 1826.

B r a s i l i a.

A' Rióból Máj. 7-dikén indult Uj-ságlevelék így adják elé bővebb környül-állásait a' Brasiliai törvényhozó Kamarák' kinyittatásának, azon egész Beszéddel együtt, mellyel azokat a' Császár 6-dikban kinyitotta: — „

„Tegnap a' Császár a' Császárnétól és a' Portugalliai Királynétól II-dik Donna Máriától s a' Császári Háznak legfőbb Tisztjeitől a' S. Christovai palotából deltájban a' Szenátus' kamarájába ment, hol már mind két kamaráknak tagjaik öszszegyülekezve valának. Ő Felségét 6 Szenátorok és 12 Követek fogadván, a' szalába békisérték. A' Császár, koronáját levéven meghívta a' Szenátorokat, Követeket és Háza' Tisztjeit, hogy üljenek-le, 's illy beszédet intézett hozzájuk: — „

„Brasiliai nemzet' Nagy Tekinteti és Legméltóságosabb Képviseelőji! Másodszor van az a' gyönyörűségem, hogy köztetek a' Nemzeti Gyűlésnek kinyitására megjelenjek. Sajnálom, hogy ez nem történhetett a' Constitúció által meghatározott napon, ámbár az Országlószék minden dhoz kívántató készüléket megtétezt vala. En 1823-ban Nov. 12-dikén a' Nemzeti Gyűlést az előttek tudva lévő okokra nézve eloszlattam, 's ugyan akkor néktek Constitúziót ígertem. Azon Jóvallat, mellyet ti elfogadtatok 's melyre meg is esküdtetek, teszi most a' Brasiliai Constitúziót, melly által ezen Birodalom kormányoztatik. Ezen Constitúcióban egészen az

a' Politikai Megegyezés lélekszik, mellyet az ember valamely Státusban a' Politikai Hatalmak között látni kíván. Az egész Birodalom nyugodalomban örvend, az egy Innenső Platai tartományt kivéven. Ezen tsendességnek fenntartatása, a' Constitúziós Systemának szükséges volta, 's az az én kívánságom, hogy a' Birodalomezen Systema szerént kormányoztassék, szükségessé teszük, hogy a' Szenátus' s Követek' Kamarájok, 's ismét ezen Kamarák 's meg az Országlószék között olly Egység uralkodjék, hogy mindenek meggyőződjenek a' felől, hogy a' Revólutzióknem a' Constitúziós Systemáktól vegyék származásokat, hanem inkább azon Személyektől, kik azokkal a' magok magános ezéjokra vissza élnek.

„Egyedül tsak a' mi Innenső Platai tartományunknak niútsen, mint mondánk, tsendes állapotja, a' melly bizonyos embereknek hátadatlanóságától veszi származását, a' kik, Brasilia ellen, ámbár néki sokat köszönhetnek, rebellálván, most azon Buenos-Ayresi Országlószék által segítettnek a' melly véllünk háborus állapotban van. A' Nemzeti betsület pedig azt kívánja tőlünk, hogy mi ezen tartományt (Banda Orientált) védelmezzük, mivelhogy mi a' Birodalom Egézszségének fenntartására megesküdtünk.

„Brasiliának függetlensége az én Felsőges Atyámtól Don VI-dik Jánostól a' mult esztendőben Nov. 15-dikén, 's azután Austriától, Angliától és Frantzia Országtól is, Észak Amérikáto! pedig már még

régebben megesmértetett. A folyó esztendő Aprilisének 14-dikén, melly az én **Atyám** VI-dik Don János Európába lett visszavezetésének esztendőnként való emlékezeti napja, azt a szerentsélen és véletlen tudósítást véltém, hogy ő meghalt légyen. Mély keserűség fogta-el szívemet. Egyszerre Portugallia és Algarbia Királyává lévén, már előre ellátám lelkemben, hogy mit-soda Systemát kelljen felvennem a követésre. Kötelességemet fontolgatván, a-közben bánatos érzések fogták-el gondolataimat. Hanem, még se láttam én egyebet, tsak Brasilia' jóvat. Tsak tett ígéretem forgott elmémben. Meghatározám, hogy a' be-sület mellett hűséges maradok; meghatározám, hogy Portugalliát is szerentséssé teszem, mert gyalázatombra válna, ha nem tse-lekedném. De melly nagy vala bánkodásom, midőn Portugalliának boldogittatására eszközöket keresnek 's Brasiliának se ártsak: 's midőn azonban úgy elkelle a' két Birodalmakat egymástól választanom, hogy többé össze se tsatoltathassanak. Az **Atyám** által Portugalliában felállított Ré-genséget megerősítettem; Amnestiát hirdtettem, 's Portugalliának is Constitúziót adtam, 's a' Portugalliai Koronához 's Felsőgi Méltóságához való minden kétségbe hozhatatlan jusaimat, szeretett Leányomnak Donna Mária da Gloriának a' mostani II-dik Donna Mária név alatt lévő Portugalliai Királynénak által engedtem.

„Némelly Brasiliaiak, a' kik eddig-enek hitelt adni nem akartak, már most meggyőződhetnek 's meg is kellett volna rég' győződve lenniük, a' felől, hogy Brasiliának állapota 's az én buzgóságom, mellyel annak függetlenségén iparkodom, engem olly nagyon foglalatoskodtatnak, hogy a' Portugalliai Monarchia' Koronáját, melyhez kétségessíthetlen jusaim vagynak, elhagyatni, tsak azért, hogy Brasiliát jö-vendőben valamelly megkárosodástól fél-tettem, melynek én mindenkori Oltalma-

zója vagyok. Uraságtoknak mint Képviselőknék tartozásai abba' fognakállani: hogy a' mind két nem béli ifjúság' neveltetésére, a' Finántziára, a' közönséges intéze-tekre, kiváltképpen pedig Organikus tör-vényeknek szerzésére, némelly olly törvé-nyeknek pedig, mellyek a' Constitúzióval ellenkeznének eltörlésére, fordítsák figye-lemüket, a' végre, hogy a' mi Vezérionk ennokutánna tsak ezen Constitúzió légyen.

„Nem lehet, hogy ezen Gyűlés' Sze-nátorai és Követői még nagy részint ne em-lékeznének azon veszedelmekre, mellyek némelly nemzetekre onnét következtek, hogy Constitúzió szerint bétételt Tiszta-rtok, midőn megtámadtattak, a' közön-ség' vélekedésében megalátsonyittatni en-gedtettek, a' helyett, hogy törvényesen elvadtattak 's megítéltettek volna. En tudom, hogy ezen megjegyzések a' mostani Gyűlésre nézve, melly illy méltó Szenátorok-ból és Követekből áll, nem szükségesek, de tsak ugyan most is bizonyosságául szolgál-nak ezek azon buzgóságnak, szeretetnek, és hajlandóságnak, a' melly engemet a' Brasiliai Birodalom és Constitúziója eránt érzékenyít. En erről többet is mondhatnék néktek, de nem ítélem szükségesnek. Alá-írta: — „

„A' Constitúziós Császár és Brasilia mindenkori Védelmezője.

„Orosz Birodalom.

A' Berliini tudósítások szerint, Erső-beth Császárnét a' Sándor Császár Özve-gyét, Jul. 3-dikán tették-le Pétersburgban a' Péter-Pál templomában lévő Császári te-mető-helyre az ezen Fényes Cs. Udvarnál szokásban lévő halotti tisztelet-tételekkel. A' nagy számú fő Hivatalosok után 10 óra-tájban a' Császári Felsőgek is megérkeztek, Familiájoktól 's a' most Pétersburgban lé-vő Pruszsus és Würtembergi K. Princzek-től és Princzaszszonyoktól kísértetre, 's a'

gyászalkotmánnal szemben foglaltak helyeket. Végződven a' gyászos Isteni tisztelt-tételek, a' várról egy Szalve-lövés és három vers béli úgy nevezett futó-tüzadások adtak hírt a' városi népségnek, hogy a' sir-bólt azon boldogult Császárné teste felett már be van zárattatva, kinek egész életét mustra gyanánt szolgálható kegyesség ékesítette 's utolsó óráját is az Isteni végzéseiben való megnyugvás ditsőssége-sítette.

Császár ő F. ge illy irást küldött Jun. 27-dikén Valóságos Státustanátsos Minciaky úrhoz: — „Az a' szünetlen buzgóság, mellyel az úr a' Konstánzinápolyi Udvarnál a' mi Követségi Agensünk' foglalatosságaiban eljár, kiváltképpen pedig az ott folytatott utóbbi alkudozásainak fogamatossága, melynek resultatumai az Orosz birodalomnak az ő Török birodalom eránt való állapotja felől, oly alapok szerént való helyreállítást ígérnek, mellyek a' mi birodalmunknak jusaival és méltóságával tellyesen megegyeznek, just szerzetek az úrnak a' mi Császári jó akaratunkra. Hogy mi az úrnak erről bizonyoságot mutassunk 's az úr' szolgálatait megjutalmazzuk, az urat a' Sz. Anna Rendje Rittersi Nagykeresztjével ajándékozzuk meg, melynek czímei ide mellékelletve vagynak, 's a' mellyeknek a' Statutumok szerént való hordozását mi az úrnak parantsoljuk. —
Miklós.

Ugyan azon napon a' Konstánzinápolyban lévő Orosz Követség' Titoknokját Ruckman urat is megajándékozta ő Felsege, ugyan a' Sz. Anna 2-dik rendű, gye-mántos czimjeivel.

Moskauban Jun. 24-dikén tartatott az Ersébet Michailowna Cs Princz-

aszszony megkereszteltetése. A' Nagy-an-nya Mária Feodoronna Császárné viselte a' Keresztanyaságot. Ezen napon nagy ebéd volt az Udvarnál; estve pedig az egész város megvilágosított. A' kirémi nevű Cs. vár piatait számbavehetetlen népsokaságok biritották az innepi pompázások alatt.

Gen. Licutenánt Gróf Araktschejew ferdőre Carlsbadba menvén ezen nyáron, Miklós Császár 50,000 Rubeleket ajándékozott neki úti költségül, de ő azokat arra fordította, hogy az Öreg Császárnénak ajánlotta által, olly kérelemmel, hogy a' hadi Árvalányok' nevelő házában tegyen ezen summának intereséből öt katonatisztek árva leányaira való intézetet, melly már megessvén, a' léánkák, a' Császárnak különös parantsolatja szerént, Gróf Araktschejew nevédekinek neveztetnek.

Miklós Császárnak egy Végzése által tavaly Dec. 29-dikén Vizsgálódó Biztosság' neveztetett-li, hogy azon katonafőadásnak eredeti okait kitanulja, a' melly Pétersburgban ugyan azon Dec. 26-dik napján előfordult. A' Biztosság' tagjai ezek voltak: Hadiminister Tatitscheff mint Elöl-ülő, Cs. Nagy Herczeg Mihály, Herczeg Galitzin, Pétersburgi Helytartó Golonitseff-Ruthsow, 's végre Generál-Adjutánsok Tschernitschew, Benkendorff, Lowascheff és Patanow, 's Státustanátsos Bludoff. Ezen Biztosság' olly nagy szorgalommal utánna látott a' rábízott vizsgálódásoknak, hogy már a' mult Februáriusban általa a' Császárnak az Öszsceskűvés legfontosabb szövevényei' körülállásos előadásának egy részét, hátralévő részét is pedig az olta úgy elkészítette, hogy a' mult Junius' 11-dikén ezt is bevégezve a' Császár' kezébe adta; 158 Oktáv lapokból áll; 's a' Császár parantsolatjából az Pétersburgban

Frantzia nyelven közönségesse tétettvén, minden Ujságlevelok közlik ki bővebben ki rövidebben, mint itt is lehető rövidséggel következik: — „

„Már a' mult esztendőnek Juniusában megjelent vala Scherbood nevű Ulánus Altiszt a' Császárnál, 's tudára adá ő Fel-ségének, hogy az 1-ső és 2-dik armáda-Osztályoknál olly emberek találtassanak, kik a' fennálló Rendnek felfordittatását fő-zik fejekben 's valamelly titkos Társaság-hoz tartoznak, melynek száma naponként nevedik. A' társaságnak Watkowsky ne-vű tagját pedig meg nevezte, a' ki K u r s k b a n lakozván, kérte Scherbood a' Csá-szárt, hogy engedje-meg néki, hogy me-hessen-el K u r s k b a, hogy ott Watkows-kytól a' dolgot nyilvánosságobban tanul-hassa-ki. Kursk-ból Septemberben küldötte Scherbood a' maga tudósításait az Ország-lószékhez. Hasonló és még sokkal ponto-sabb tudósítások küldettek Gróf Witt Generál-Lieutenanttól Taganrogba Sándor Császárhoz, a' mellyek egy Agens vallás-tételéből valók voltak, a' ki magát szánt-szándékkal bevétette volt egy illy titkos társaságba, 's minekutánna annak titkait kitanulta, mindent kivallott. Ugyan Ta-ganrogba érkezett tavaly Dec. 13-dikán M a y b o r o d a nevű Kapitánytól egy irás Sándor Császárhoz utasítatra, a' melly mindeneknek annyival bizonyosabb felvi-lágosodást adott, hogy M a y b o r o d a ma-ga is tagja volt azon titkos Társaságnak.

„Ezen előnyilatkoztatásoknak a' lett következése, hogy egyszerre holmi előr-vigyázási eszközök vétettek elé, némelly személyek elfogattak, írásaik elvétettek, 's előre való vizsgálódások tétettek. Hanem mind ezek mellett is tsak a' Dec. 26-di-kán Petersburgban eléfordúlt támadás okoz-ta az összeesküvésnek és plánumainak az Országlószék' szeméi előtt lett kinyilatko-zását.

„Az Orosz Birodalom béli összees-

küvészeknek ideája azon ifjú Orosz Uss-tekltől vette származását, kik a' Frantzia háboruból vissza jöttek vala és a' Német Birodalomban fennálló Szövetségeknek és Egyesületeknek példájok szerint az Orosz Birodalom' számára is valami e'-félének akartak alapot tenni. Legelőbbször Oberst M u r a w i e f f Sándor, ki az új Társaságot egy Szabad Kőműves társasággal akarta összzefoglalni, Kapitány M u r a w i e f f Ni-kita, és Oberst Herczeg T r u b e t z k o y, közlötték egymással a' dolgot. Jelen voltak az ő első összzegyülekezésekben Yukuschkin, Serjo és M u r a a w i e f f Apostol Mátyás is. Az első titkos Egyesület 1817 ben Fe-bruárius hónapban állott lábra, és Meg-tartatás Egyesületének vagy a' Ha-za' igaz és hűséges gyermekei Egyesületé-nek neveztetett. A' társaság' tagjai három-félének neveztek magokat, Brudereknek, Férjfiaknak, és Bojároknak. Az utolsó mint főbbek között neveztetettek ki hóna-pontként az Öregok vagy Igazgatók. Ezen Egyesület' Statutumait Oberst Pestel ké-szítette. Minden tagnak hármas esküvést kellett letenni. Még a' Kis Orosz Országi Helytartói Kancelláriának az azolta szol-gálat nélkül élt Direktora is ezen Egyesü-let' tagjai közé tartozott.

„Első czélzása ezen Egyesületnek a' Birodalom Országlási alkotmányának meg-változtatása vala. Nem sok idő tölt-el, hogy több tagok a' Statutumoknak megváltozta-tását kívánták, mellyek között a' legerő-szamosabb eszközök eránt vak engedelmessé-g vala meg határozatva, 's a' jovallatott, hogy tegyék ezen Stotutumokat ha-sonlóbbakká a' Német Birodalom béli Tu-gend-Bund (Virtus' Szövetsége) Statutu-maihoz. Az Egyesület Szerzői sokáig el-lenkeztek ezen változásoknak tételében, 's megjegyzést érdemel, hogy ezen Egyesü-let' tanátskozásaiban, mellyek Moskau-ban tartattak, 's a' mellyekben W i c - s e n, Lunin, és Schachonsky Tö-

kor is jelen voltak, legelőbbször volt szó a' Császár' megölettetéséről. Név szerent Lunin volt az, a' ki azt jóváltta, hogy a' Császárt a' Szárskoc-Zelói utzákon kellene titkos öltözetű és álortzás embereknek megtámodni. Murawieff Sándornak jelentést tett vala Horezeg Trubetzkoí, hogy a' Császár Lengyel Országot helyre szándékszik állítani 's azon esetben, ha ez az Oroszoknak kedvellenséget fogna okozni, akkor a' Császár Lengyel országban fogná lakását venni.

„Most már nagyon sürgetőnek tartották lenni az Öszszeesküdték a' Császár meggyilkoltatását. Már azon valának, hogy sorsvónás által határozassék-racg, ki legyen a' gyilkos, midőn Yaluschkin magát arra önként elajánlotta, még pedig úgy, hogy ha ígérétét tellyesítette, azután magát öli-meg. Hanem a' következett napon ellene állott Murawieff Sergius Apostol a' határozásnak, olly okon, hogy a' dolog még nem jutott volna tellyesérett-ségre 's még most semmi haszon se fogna belőlle következni. Nemi soká azután más nevet adott magának az Egyesület. Közönséges Boldogság' Szövetségének nevezte magát. Ezen Szövetség' Statutumainak tsak az első fele része lett tellyesen esmeretessé; mint hogy azt, a' másik fele, a' melly H. Trubetzkoí által készített vala, ezelőtt négy esztendőktel Murawieff Sándor egyéb írásokkal együtt öszsze égette. Ezen Codexnek első fele nagyobbára Németből vala fordittatva. A' tagok négy Osztályokra oszlottak. Első a' Közönséges Jótéteményre — 2)dik az Oszolákra — 3)dik az Ítéltőszékekre — 4)dik a' Státus Gazdaságának gyarapítására való Felvigyázás' Osztálya volt. Néhány tagok azt jóváltták, hogy kérjék magát a' Császárt ezen Egyesületnek megerősítésére: de ezen jóváltt között találtatott, hogy ennek Statutumai között találtatott, hogy

4-per Centet fizetni. De úgy látszik, hogy ezen Statutumot nem igen pontosan tartották meg a' társaság' tagjai, mint-hogy Petersburgban 1825-tig 'be nem tudott többet hozni 5000 Rubeleknél. Ezen Egyesületnek egy Közép-ponti és több mellesleg való Igazgatásai voltak. Kettő Moszkuban találtatott a' Murawieff Sándor Igazgatása alatt, a' ki magát ekkor elvonta volt a' Státus' szolgálatjából, és a' Hertzeg Schalkowskyé alatt. Ennyin állottak-fenn Petersburgban is, egy a' Vadász Tiszt Semenoff 's a' másik Oberst Burizow felvigyázása alatt.

„Ezektől függetlenül szabad Egyesületek is formálódtak. Ilyenek voltak ketten az Ismailowsky Regimentben a' Princz Obelensky, Tolstoi Jakab, Collegial-Assessor Tokoreff (ki azólta meghalt) és Semenoff alatt. Oberst Glinka alatt is állott lábra egy harmadik. De ezek mind hamar elenyésztek. A' Közép-ponti Egyesület a' tagok' számosítására fordította munkásságát. Már Periodikus írásnak kiadásán is gondoskodtak, melly a' Birodalman kívül nyomtattatván, ének, gunyolások, 's tsu-folódások által munkálná-ki a' köz nép' vélekedését. Státustanátsos Turgeneffre vala a' Redakció bizattatva. Minden közönséges öszszegyűlkezeseknek a' készítettő Constitúció felett folytak a' beszélgetések. Nowikoff nevű Cancellaria-Igazgató dolgozott ki egy olly új-Constitúziós Jóváltatot, a' melly tsupa Respublikai alapokra vala helyheztetve. Petersburgban 1820-ban tartatott a' Közép-ponti Egyesületnek egy tanátsa, melyben nagyobbára minden tagoknak Respublikai Constitúzió tetszett, melynek egy Elölülője lenne, kinek tulajdon-ságait ezen szóval akarták kifejezni: sans phrase. Oberst-Glinka a' Monarkhiai Országlást jóváltta, és hogy a' Korona adattassék Ersébeth Császárnénak, a' kit most Jul. 3)dikán eltemettek Petersburgban. Hanem, valamint a' több tanáts-

Rozásaik az öszszeesküdteknek, úgy ez is mindenkövetkezés nélkül maradt. Oberst-Pestel maga kimondta a' kikérdeztetésekor, hogy ezen Egyesület általjában semmi állhatatos alap szerént nem kormányoztatott, 's a' mit néhány órák előtt meg-meghatározott, azt mind vissza vetette és semmivé tette.

„Nem soká ismét elő került a' Sándor Császár meggyilkoltatását illető plánum, valamint az is, hogy az abból származható Rendeletlenséget egy készen tartott Constitutzió által el lehessen hártani. Hanem nevezetes, hogy az alatt míg az Egyesület újabb tagoknak felverbuálásán munkálkodott, a' régiak oly mértékben fogytak. Így Murawieff Sándor 1819-ben irás által jelentette az Egyesületnek, hogy ki akar belőlle lépni 's kérte a' több tagokat, hogy hagyjanak békét annak a' gondolatnak, hogy a' fennálló törvényeknek ellent álljanak. Erre ő oly választ kapott, hogy a' Társaság széllyel osztott; a' mi nem volt igaz, hanem igaz volt az, hogy már ekkor legalább Petersburgban nagyon meggyengült vala. Három elsőbb tagok egészen kiállottak belőlle, kiknek a' Császár az ölta már megengedett.

„Hanem Oberst-Pestel a' Gróf Wittgenstein Adjutánsa semmit el nem mutatott, hogy a' 2-dik armáda' fő hadi szállításán a' maga gondolkodásának alapjait terjeszthesse. Azt iparkodott az ifjú tiszteknek elméjébe verni, hogy a' Császár maga is azt akarja — még most ugyan tsak titkon — hogy a' sergek' elméjét mind é-féle ideák foglalják-el, 's hogy Petersburgban az indulatok már mind felkészítődve lévén, a' nagy Revolúziót mindnyájok készen állva várják. Azonban, ám-bár Pestelnek nagy tekintete volt az armádánál, már 1820-ban ezen Déli armádánál is hasonlások 's hidegségek kezdet-

ték mutatni magokat a' Direktorok eránt, melyből végre a' lett, hogy 1821-ben ezen társaságnak eloszlattatása is meghatározott. Ezen határozást Turgenoff jelentette-meg a' társaknak. De ez tsak ugyan nem egyéb vala álotzás tettetésnél. Mivel azok, kik okosabbak akartak lenni másoknál, ez által tsak azt akarták elérni, hogy az oly tagokat, a' kik haszonvehetetlenek voltak, kimustrálhassák magok között. A' Moskai Direktorok oly határozást tettek, hogy két féle Rendű Egyesületet állítsanak-fel, mellyek között tsak az egyik Rend tudhassa azt, hogy a' társaság az Orosz Birodalom' Országllási alkotmányának teljes felfordításán dolgozzék.

„Oberst-Burtzoff és Oberst Komaroff, kik állhatatosan hitték, hogy eloszlattatott a' Tultsini Egyesület, 's a' lok ennek híret oda meg is vitték, az ott lévő Direktoriumnál éppen ellenkező határozást és indulatot gerjesztettek-fel, mint a' milyet akartak volna. Oberst-Ayramow a' hírek hallására felfoaltott, hogy ha mások mindennek kiállanak is a' Szövetségből, ő abban állhatatosan megmarad, és egyedül tartja a' Szövetség' Képviseelőjének magát, melly által úgy felbuzdította a' több jelenlévőket is, hogy Pestel, Puschnawsky, Pó Orvos Wolff, Ayramoff, Iwaschoff, Krukoff, Herczeg Buriatinsky, Herczeg Wolkonsky Sergius, Davidoff Basilius, egyszerre mind az Egyesület' Bojárairá lettek 's Pestel és Puschnawsky Elölülökké választottak.

(A' többi következik).

Spanyol Amerika.

A' Carakasi, Kolumbia nevű Tiszti Ujságban ezek találtatnak Máj. 20-dikán a' Venczuelában elélordult változásról: —

„Generális Paetz ő Ex-ja a' Magistratus tagjaitól és a' városnak sok betsületes tagjaitól, kik egy jó darahig elejébe men-

tek vala, ide tegnap hejött. Melly igen tessék ez a változás a Carakasi lakosoknak, kinyilatkoztaták örvendező Vívát kiáltósaikat által, mellyel a levegőt hasogaták: Éljen a' Republika! Éljen Bolívár! Éljen Paetz! Minden fegyveres sergelt parádeban állottak. Volt dolgok a' harangoknak. Megerkezése után azonnal illy Proklamátziót intézett Paetz a' Veneczuellaikhoz: — „

„Engem a' népnek szabab kívánsága a' Polgári és Katona Országlovszék' Fejévé változta. Az én figyelmem, minden szemelyes állapotomra való tekintet nélkül tsak Hazám' javára vala intéztetve. A' mi ellenségeink már szerentsét kívántak magoknak ahoz, a' mit gyanithatóképpen hittek, hogy bennünket ismét járom alá hajthatnak. Megsálták magokat, mert ők minket most is készeknek találnak vélek olly módon megmérkezni, mint eddig megmérkezünk.

„Egy Státusnak legfőbb törvénye a' maga' megtartása. Ezen törvény szabta nekünk előnkbe, hogy mit kelljen tselekednünk; mint ez már a' mi municipális Aktaink közzé bé van írva. A' közönség mindenek felől nyomatás által tudósittatni fog a' mi őtet illeti; adbig legyen elég annak jelentése, hogy a' törvények ezen-túl is uralkodni fognak mint eddig, és hogy minden eddig tétetett (kölsönözési 's egyéb) kezességrárolások betsülettel meg fognak tartattatni. Egy szóval mindenek azon állapotban maradnak, mint eddig voltak, kivévén azt, a' mi az általunk most felvételett (Szövetségi) systemával ellenkezne. (Folytatása köveikezik).

B é c s.

Bécs. — Azon Evangeliumi igaz felebaráti szeretet, és Türedelem magasztalt példája, melyet a' Jul. 21-kén 6-dik szám

alatt költ M. Kurír, a' Cseh Országban Wiszokoi Tlendő Plebánus Úrról közöl, bennünket is, Szent Hitünk igaz valósága szerint hívő Rom. Catholikusokat, nemkülömben, mint Protestáns Keresztény Atyámfijait igen méltó örömré, egyszersmind ezen Egyházi férfiu iránt közös tiszteletre gerjeszt; általjában véve is ottunk lévén meggyőződve lenni: hogy Lelki Pásztoraink közzül egysé találtassék, ki hasonló esetekben, éppen így ne sejeznék ki keresztényi, és Egyházi köteleességit. Mivel pedig az illy tselekedetek a' józan, 's Szelid érzések nemessebb részeit érdeklik, és ezen Tlendő Plebánus Úr szép tulajdouban be bizonyított cselekedete oly nemű, mellyel fogva tisztelt Neve az Emberiség érdeme leg jelessebb ki fejtődésinek Annalissiba meg különböztetett helyet érdemel, egész illendőséggel kéretik a' M. Kurír kiadója, ne terheltessék ezen tiszteletre méltó Névnek végire járni, és azt meg ismertetni, addig is ezen hív ki nyilatkoztatást közre bocsátani, meg bizonyítására: hogy az igaz Catholikus Religiója útasításánál fogva is a' Türedelmet valamint maga követi, ugy örömmel látja selekezetéből lévő Lelki Pásztoraitól is e' végre a' jó, 's buzdító példa adást, és hogy az illetén, magát a' Religiót, és az Egyházi Rendet dicsőítő tselekedetek midőn Protestáns keresztény atyámfijait Papi Rendünk eránt figyelemre gerjesztik, ugyan akkor mi, köteles tiszteletünket iránta kettőztetjük. — Cs.

Magyar Ország.

Posony Jul. 21-dikén. — A' T. Státusok és Rendek a' magok tegnap tartott Országos ülésekben a' N. Somogy Vármegeyi Követ Úrnak az Országos Felírásnak (Conscriptiónak) dolgában tett, s a' két

Táblák' meggyeztetésére czélzó 's a' Volk-sok' többsége által is elfogadtatott Joval-laját, stílusba vétetni meghatározták; hogy Izenet formában a' Nagnások' Táblájá-nak által küldtetessék.

Ketskemét, 14-dik Julius. 1826.

Azok a' mesterségek, mellyek a' ké-pzelődéstől függenek; nállunk Hazára és ke-nyérré bajosan akadnak — oka leginkább magunkban van; mert az Európai Nem-zetiségek, a' helyett hogy jobban figyel-meznének Szomszédjaiknak munkáira, 's magok viséletére, igazságtalanul még utál-ják egymást, 's így az egymással való szo-rossabb társalkodásból származható kö-zönséges jó ízlés útja el záratik: tehetné valaki azt az elonvetést, hogy minden Nemzet magának egy külön czirkalmot formál, 's ízlésre ugy kell különböznieki amazoktól; mint köntösse, nyelve, és al-kotására nézve: jó, — ez meg lehet Phys-icai lételére, de világ Polgári fenn állá-sát Nemzetek lántzába, a' Tudományok és Szép-mesterségek adják meg: mint a' Ten-gerbe a' többi vizek, ugy kell egybe folyni az ízlés és műveltség grádussába a' Népek-nek; 's ha Éghajlatjok — szokásaik — természetek, külön szakasztották is; az, ugyan azon egy fő atya gyermekeit — de a' Tudományok egyesítik — egyesíthetik őket; igaz ugyan hogy minden magán vi-seli Szülőtte földjének belyegét, 's a' melly nap nevelte érlelte a' fát, gyümöltse is ol-yan, de éppen ezért kell Szomszédosod-nunk, 's öszve tsokolódnunk más Nemze-tekkel, hogy az ízlésben, a' művelődésben ugyan azok légyünk. — A' jó ízlés terjesz-tésénél egyik legszebb, legelőmenetelesebb eszközét fogadtuk el a' minap, itt a' min-denfelől pusztákkal körül vett Városunk-

ban, a' Borsod-Vármegyci Nemzeti Játtzó. Társaságot, 's ez annál kedvesebben esett, mivel a' hajdoni Péstről Miskolczra szállott Társaság ez: Öröm volt látni, hogy ez a' mi gazdagságban annyira el merült népünk, melly jó szível szakasztott leg-drágább idejéből is egy részt a' Theátrum-ra; ezt pedig a' Játtzók Nemes Charakte-rének, és művészi tökéletességeknél tulaj-donithatni; nevezetesen emlékezetessé tet-tek magokat három Játékkal, u. m. a' Gen-fi Árva, Corvinus Mátyás, és Rolla Halálával, a' hol is a' reászü-letett Talentum, a' ki művelt érzés ki tün-döklött három Játtzóban különösen; Társaság Igazgatója Czelesztin Úr, Szé-kely Úr, és Székelyné Aszszony-ságban; úgy hogy minden itt meg for-dult Játtzókat fellyül multak, és a' nagy különbség azt okozta, hogy senki nállunk azt a' betsültetést, és köz helybe hagyást nem nyerte meg, annyira hogy a' köz jó-ra magától is önkéntes Publicumunk, még a' Theátrum építése ideáját is fel fogta jö-vendőre, 's gondolkozni kezdetünk Nem-zeti Nyelvünknek ezt a' hatalmas Palládiu-mát ide felállítani; mert ez a' szép mes-terség már ma hasonló a' partok nélkül folyó patakhhoz, sok apró ágakra szakadt el, és így sem a' földet termékenyíteni, sem a' szemet gyönyörködtetni nem lehet elég-séges; partok közé véve, 's meg tartani mint egy tsendes árkában a' szép folya-mat, a' haszonnal járó gyönyörűség, 's a' jó Hazafiak áldása leszsz jutalma azoknak a' kik ezt véghez viszik. — Ti pedig Ne-mes Szinjáttzók törjetelek egy egy ágot, Ha-zai borostyányainkrol érdemetelek jutalmát; 's ha el hervadnak, jöjjetek újra hozzánk — leszsz még Számotokra! —

A' Ketskeméti Publicum' képeben egy Hazafi.